

THE ROADS TO EUROPEAN DEMOCRACY **TRANSEUROPA CARAVANS**

Summary of the Electronic Report

SRPSKO-HRVATSKI

This publication is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). The content of this publication represents only the views of the author and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

EUROPEAN
ALTERNATIVES

krytyka
polityczna

TRANSEUROPA CARAVANS: PUTOVI PREMA EUROPSKOJ DEMOKRACIJI

Sloboda kretanja jedno je od ključnih prava građana Europske Unije. Broj stanovnika mobilnih građana EU - onih koji žive i rade u drugoj državi članici Unije - se u posljednje vrijeme udvostručio i danas iznosi više od 17 milijuna. Međutim, razina izlaznosti tih građana na lokalnim i europskim izborima i dalje je niska. Niska izlaznost u pogledu mobilnih građana zabrinjavajuća je jer postoji stvarna opasnost da oni ne ostvaruju svoja izborna prava zato što su isključeni iz demokratskog života.

Imajući to na umu, u godini izbora za Europski parlament (2019), skupina aktivista „Transeuropa Caravans” prošla je intenzivnu obuku za lidere u pogledu prava i odgovornosti mobilnih građana EU nakon koje su svoje umijeće i znanje proširili diljem Europe. U proljeće i jesen 2019. karavani su neposredno doprli do više od 5000 ljudi na gotovo 80 lokacija - 38 gradova u 15 europskih zemalja! Putovali su do europskih građana izravno kako bi povezali različite oblike borbe za prava, proširili jedinstvene poučne priče lokalnih aktivista te zajedno mobilizirali sve na svom putu radi promicanja izbornih prava i sudjelovanja mobilnih građana EU-a u cijeloj Europi. U okviru projekta oni su uspješno ukazali na širok raspon tema i pristupa uključivanju građana EU u političke procese, jačanju europskih građanskih prava poput onog slobode kretanja i, konačno, pokazali su da su lokalni demokratski pokreti širom kontinenta imaju slične probleme i motive, a da njihova povezivanje jača demokratiju u EU kao cjelini.

Proletne rute u svibnju 2019. godine:

Centralno-istočna ruta: Njemačka, Austrija, Mađarska, Slovačka, Tema: Građanski prostori pod pritiskom
Zapadna ruta: Francuska, Španjolska, Portugal, Tema: Gradovi solidarnosti

Višegradska ruta: Poljska, Češka Republika, Slovačka, Tema: Kultura i usluge kazališta

Baltička ruta: Švedska, Finska i Estonija, Tema: Održivi razvoj i klimatske promjene

i jesenska ruta u listopadu:

5. Sredozemna ruta: Italija, Slovenija, Hrvatska, Tema: Migracija i granice

Na svakoj planiranoj stanici na svom putu, naših 5 timova imalo je više različitih aktivnosti sa lokalnim stanovništvom u vezi sa političkim pravima i slobodom kretanja. Njihove aktivnosti i obuke sastojali su se od: radionica, spontanijh akcija, otkrivanja i povezivanja lokalnih projekata, razgovora, debata i intervjua, grupnih treninga i sudjelovanja u prosvjedima i masovnim događanjima. Cilj svih tih napora bio je potaknuti političko sudjelovanje mobilnih građana EU-a i povećati kapacitete i znanje državnih službenika, aktivista i građana o građanstvu EU-a i sa njim povezanim političkim pravima.

U ovom izvješću ističemo niz dobrih praksi i preporuka u skladu s tri sastavnice svakog, pa tako i europskog građanstva: prava, participacija i pripadnost. Najbolje među lokalnim ili regionalnim inicijativama koje su Transeuropski karavani lično posjetili i promovirali, a koje ovdje nazivamo dobrim praksama, dokazuju da je inkluzivna Europa moguća onda kad civilno društvo, lokalne vlasti i institucije EU udruže snage, prevladaju nacionalne poruke populista i, što je najvažnije, razumiju vrijednost europskog građanstva.

Ovim sažetkom predstaviti ćemo ključne poruke projekta. U cjelovitom izvješću mogu se u više detalja pronaći rezultati svih ruta Transeuropskih karavana u vezi sa slobodom kretanja, promicanjem glasačkih prava i aktivnim građanstvom.

1. Europski izbori 2019. – što dalje? Planiranje i obavljanje aktivnosti Transeuropskih karavana duž gore navedenih 5 ruta bilo je olakšano je uoči izbora za EP usljed kojih je proljeće 2019. godine obilovalo raznim političkim događanjima i povećanim interesovanjem građana i civilnog društva za Uniju. Karavani su bili u prilici povezati se s neuporedivo većim brojem zanimljivih događaja nego što bi to inače bio slučaj kada su europske teme u pitanju, kao i da se povežu s lokalnim partnerima sa kojima su dijelili prioritete i teme interesovanja da bi iskoristili izbore za podizanje svijesti o društvenim pitanjima kojima se bave. Jedan od zaključaka ovog projekta je da organizacije civilnog društva, institucije EU i druga javna tijela pred sobom imaju ogroman rezervoar talenata raširenog među građanima koji bi trebalo nastojati održati i podsticati ne samo uoči europskih izbora nego i između njih.

2. Europsko umrežavanje: Projektom su identificirani dobri primjeri lokalnih mjera i akcija koje se mogu proširiti diljem Europe pomoću daljeg umrežavanja. To se može odnositi na gotovo bilo koje područje djelovanja, no za karavane je bilo posebno vidljivo u području europskih prava na slobodu kretanja i migracija. Trend koji se opaža u okviru ruta nedvosmisleno je prevalentnost inicijativa za uklanjanje prepreka između migranata, europskih građana i lokalnog stanovništva. Ponekad su ove inicijative reakcija na antiimigracijsku retoriku koju trenutačno prevladava u političkom diskursu neke od država članica, a ponekad se uvode uz potporu lokalne administracije koja pokazuje sluh za njihove potrebe. Zaključak projekta je da bi mobilni građani u EU imali koristi od jačih transnacionalnih mreža organizacija koje rade s istim metodama za iste skupine ljudi diljem kontinenta.

3. Crne točke: Iako nalaz da se diljem Europe odvija mnogo više različitih transnacionalnih aktivnosti u civilnom društvu nego što se možda očekivalo uliva optimizam, karavani i njihovi brojni partneri su također identifikovali pojave koje ukazuju da je u nekim djelovima Europe nacionalizam u porastu, da se smanjuje prostor za djelovanje civilnog društva i opstaje otpor na promjene koji može poprimiti ekstremne oblike. Potrebno je baviti se i tim neuralgičnim točkama na koje ukazuju karavani; one treba da budu u fokusu ne samo civilnog društva, već i tijela javne uprave na svim nivoima uključujući i institucije EU:

Pustoši savjetovanja. Postoji ogroman jaz između glavnih gradova u kojima postoji kakva-takva institucionalna podrška za migrante i malih ili srednjih gradova u kojima nema ničega, čak i kada postoje važni priljevi stranih radnika iz

graničnih područja i poduzetnih zona koje privlače strana ulaganja dovode i strane radnike. Neki od timova karavana sastali su se sa različitim grupama radnika koji su, nakon što su se u takvim uslovima morali sami naučiti boriti za svoja prava, bili spremni braniti i prava drugih. Uz dodatnu potporu, može ih se poticati da popune prazninu u vezi s dostupnošću savjeta i podrške. Postoji potreba za daljnjim istraživanjem diljem Europe kako bi se utvrdila područja znatnih migracijskih kretanja bez ikakve odgovarajuće institucionalne potpore.

Podrška civilnom društvu pod pritiskom. Dojam je sa svih ruta karavana da postoje brojne zanimljive inicijative diljem Europe koje se svakodnevno kreativno suprotstavljaju antimigrantskoj i rasističkoj retorici. Nerijetko se u djelovima Europe na migrantskim rutama takve organizacije vide kao prijetnje nacionalnom interesu od strane vlada tih država. Smatramo da je takvim skupinama potrebna izvanredna potpora kako bi mogle održavati svoje aktivnosti, iako često nacionalistička okruženja u kojima djeluju. Također potenciramo da bi novi program EU o pravima i vrijednostima trebalo dodatno osmisliti tako da pruža strukturnu podršku takvim organizacijama na terenu.

Preporuke Transeuropskim karavanima:

Raditi na jačanju europske mreže udruženja za obranu prava europskih građana.

Provoditi istraživanja u području migracijskih tokova i potreba za lokalnim potporama.

Nadahnjivati se lokalnim praksama kako bi se uvela europska demokratska kultura.

Osposobljavati i uključivati mlade u Europi u akcijski plan EU za demokraciju.

Uspostaviti svojevrsnu klirinšku kuću tehnika za građansku inkluziju i participaciju koje se mogu transnacionalno upotrebljavati kako bi se proširila svijest o slobodnom kretanju u Europi.

Podrška medijskom pluralizmu i neovisnim medijima.

Borba protiv nacionalizma i politike dioba pomoću uspješnog narativa o zajedničkim europskim vrijednostima.

www.transeuropacaravans.eu

[#transeuropaCaravans](https://twitter.com/transeuropaCaravans)

facebook.com/EuroAlter

twitter.com/EuroAlter

instagram.com/european_alternatives